

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door 

Onze aanbevelingen Wet zorg en dwang nu basis van wetswijziging

Geplaatst op 17 maart 2023



Minister Helder (langdurige zorg en sport) heeft begin deze week aangegeven dat ze de Wet zorg en dwang aan gaat passen. Veel aanbevelingen uit ons actieteam ‘Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten’ zijn terug te vinden in de plannen van de minister. We zijn blij met ook deze resultaten van drie jaar hard werken in de praktijk en vele gesprekken met VWS, inspectie en anderen.

De afgelopen jaren hebben 16 zorgorganisaties binnen onze beweging samengewerkt in het actieteam ‘Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten’. In de praktijk onderzoeken we sinds 2019 hoe de Wet zorg en dwang (Wzd) maximaal kan bijdragen aan vrijheid, veiligheid en levensgeluk van cliënten. Passend bij onze gezamenlijke droom, zorg waarin de mens en wat voor hem belangrijk is echt centraal staat.

2019 tot nu

Na een startbijeenkomst in 2019, een pilot en evaluatie daarvan zijn we gekomen tot definitieve aanbevelingen: aan zorgorganisaties zelf, aan de wetgever, aan de toezichthouder en aan softwareleveranciers. En daar zijn we de afgelopen jaren ook concreet in de praktijk mee aan de slag gegaan. Dit heeft onder meer geleid tot meer bewustzijn over hoe je persoonsgericht kunt werken en steeds opnieuw kunt zoeken naar mogelijkheden. Mogelijkheden om cliënten te leren kennen, waardoor verplichte zorg vaak niet nodig is.

Het hoofd-advies uit onze aanbevelingen is: Laat de leefwereld van cliënten, naasten en medewerkers de basis zijn van alle acties rond de Wet zorg en dwang. Zorg dat vrijheid, veiligheid en levensgeluk altijd het vertrekpunt is.

Naast het hoofd-advies geven we gerichte adviezen over vijf onderwerpen: 1) het stappenplan, 2) insluiting: open deuren als standaard, 3) de verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris, 4) de onafhankelijk deskundige en 5) rapportage & registratie.

Eén rode draad in deze adviezen is dat je kunt werken aan minder administratieve lasten.

Aanbevelingen in plannen minister

In de [plannen van de minister](#) is nu dus veel van deze aanbevelingen terug te vinden. Zoals minder administratieve lasten, vereenvoudiging van het stappenplan en registratie/aanlevering van informatie aan de inspectie, en de verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris. Daarnaast spreekt de minister over een betere rol van de cliëntvertrouwenspersoon, iets dat cliënten ook ten goede komt. LOC Waardevolle zorg, ondersteuner van onze vernieuwingsbeweging, heeft hiervoor [gepleit](#).

De minister schrijft dat ze met de wijzigingen meer mogelijkheden voor maatwerk beoogt:

“Van regels naar principes. We streven naar wetgeving die meer ‘principal based’ is en niet tot op detailniveau vastlegt hoe zaken geregeld moeten worden. Op deze manier is meer maatwerk mogelijk dat past bij de zorgbehoefte van de mensen die met gedwongen zorg te maken krijgen. Het terugdringen van dwang zullen we ook samen met zorgverleners moeten doen. Hiervoor is het nodig om vertrouwen terug te geven aan de professionals en hen in staat te stellen om in complexe situaties samen met de patiënt en de cliënt of vertegenwoordiger de juiste afwegingen te maken. Daarbij staat voor mij het principe voorop dat de patiënt of cliënt een gelijkwaardige gesprekspartner is en dat als zorgverleners besluiten moeten nemen over gedwongen zorg, de persoon om wie het gaat hierbij in een vroeg stadium wordt betrokken.”

Vervolg

Voordat een wetswijziging van kracht is, zijn we minimaal een aantal jaar verder. In de tussentijd blijven deelnemers aan de beweging Radicale vernieuwing zorg staan voor maximale vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van cliënten. Zij gaan verder op de ingezette koers, met medeweten van de betrokken cliëntenraden. We voelen nu extra morele steun om de al door ons in gang gezette experimenten voort te zetten. Op het gebied van het stappenplan, registratie, de inzet van de verpleegkundig specialist als Wzd-functionaris en open deuren. Dit alles steeds in het licht van ons hoofdadvis en alles dat we daarover hebben ontdekt.

Juist het blijven experimenteren, leren en ontwikkelen is nodig om gefundeerd een wijziging in de wet te kunnen realiseren. We laten zien dat als je vanuit de bedoeling van de wet de zorgorganisatie de verantwoordelijkheid geeft, dat uiteindelijk beter is voor de bewoner.

Meer weten

- Open deuren als standaard? Het is mogelijk. Vernieuwer Sensire is al een eind op weg. 20 april ben je uitgenodigd om een kijkje te nemen op hun inspiratiedag over dit onderwerp. [Meer informatie](#).
- Over de Wet zorg en dwang in de thuiszorg organiseren we een reeks webinars, samen met de

Praktijktuinen Wet zorg en dwang en de inspectie. [Meer informatie](#).

- Trimbos-instituut verzorgde een evaluatie van de Wet zorg en dwang (en de Wet verplichte ggz (Wvvgz)). Meer over onze bijdrage aan dat onderzoek(srapport) lees je in [dit bericht](#) en [hier](#).
 - We hebben steeds gerapporteerd over onze bevindingen en resultaten met het werken met de Wet zorg en dwang, vanuit het uitgangspunt: vrijheid, veiligheid en levensgeluk voor cliënten. Wil je daar meer over weten, bekijk dan bijvoorbeeld eens het [startdocument](#) van de pilot, of andere [updates op dit sociaal platform](#).
 - We maakten ook een mini-documentaire over onze activiteiten. Mensen uit de praktijk, maar ook bestuurders gaan daarin met elkaar in gesprek over dilemma's en praktijkvoorbeelden van hoe het anders kan. Deel 1 tot en met 4 kun je [hier bekijken](#). Of bekijk de samenvatting:
-

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Knellende regels](#), [Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten](#)

Trefwoorden: [#stopdepaarsekrokodil](#), [clientenraad](#), [Medewerkers](#), [rapporteren](#), [Regels](#), [Van regels naar relaties](#), [vws-ministerie](#)